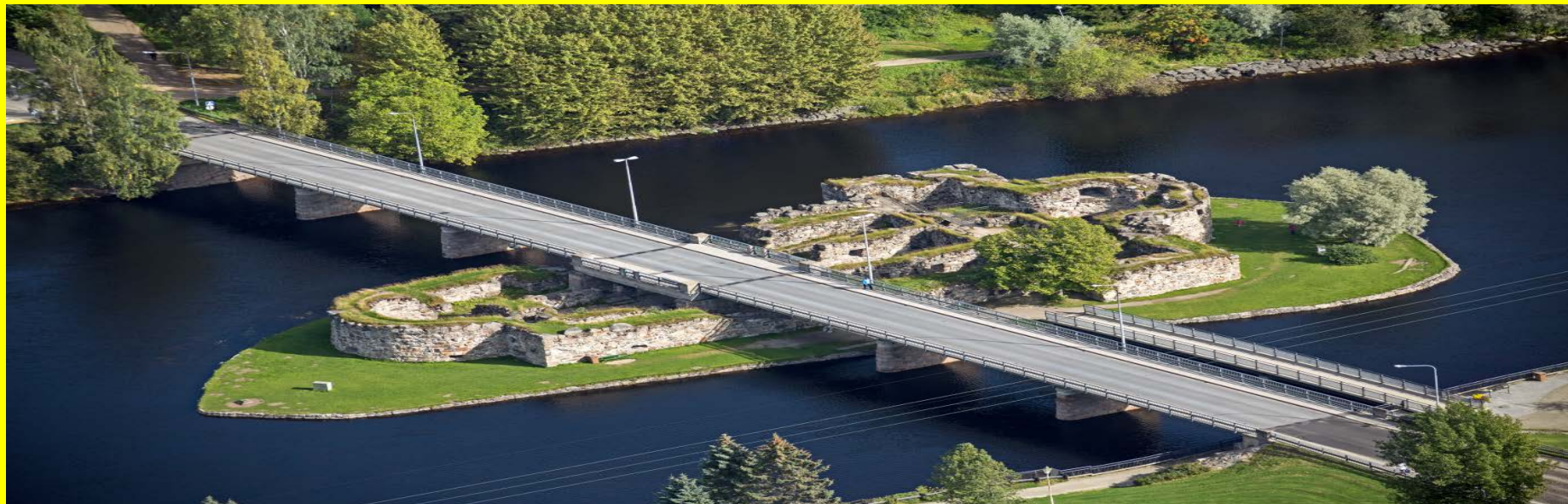

Kainuu

Kainutlaatuiseen palvelemaan ja elinvoimaiseen edelläkävijämaakuntaan

TILANNE KATSAUS ESIVALMISTELUUN/ 4.9.2017

Muutosjohtaja Harri Mattila / Kainuun sote- ja maakuntauudistus

Alustava muutosvisio Kainuun maakunnalle

Kainuu

”KAINUTLAATUISEN PALVELEVA JA ELINVOIMAINEN EDELLÄKÄVIJÄMAAKUNTA”

= oma-aloitteinen yhteisvastuu uuden Kainuun maakunnan tulevaisuudesta

> kärkinä palveluiden ja elinvoiman kehittäminen

< hallintokokeilun (2005-2012) pohjalta nousseen edelläkävijyyden päämäärätietoinen uudistaminen kainuulaisten parhaaksi

Muutosvisio edellyttää, että Kainuu ottaa ripeästi ja yhteistyösuuntautuneesti omalle vastuulleen muutokseen sisältyvän päätös- ja kehittämisvallan.

- Kainuun maakuntaohjelmassa todetaan Kainuun olevan maakuntana kainutlaatuinen.
- Kainut merkitsee joukkoa johtavan edessäkulkijan ja tienraivaajan käyttämää sauvaa.
- Raivaajahenkeä eli rohkeaa edelläkävijyyttä tarvitaan jälleen, jotta sote- ja maakuntauudistuksen avaamat mahdollisuudet toteutuvat Kainuun erityispiirteiden ja kainuulaisten tarpeiden mukaisesti.
- Esivalmistelulla rakennetaan maakunnan kokonaisedun huomioivaa perustaa muutosvision saavuttamiselle.

Muutosprosessissa korostuvat:

-aktiivisuus, avoimuus, kattava muutosviestintä,

-uudistuksen mahdollisuuksien täysimääräinen ja omaehtoinen hyödyntäminen sekä

-Kainuun maakuntakehittämisen edelläkävijyys, kilpailukykyisyyden ja vetovoimaisuuden rakentaminen

>>> Laajaa osallistamista,
muutoksen yhteistä tekemistä
ja aktiivista muutosviestintää korostava valmisteluote,
uudistuksen sote- ja maakuntaosuuksien valmistelu **yhtenä kokonaisuutena**

UUDISTUKSEN YDINKYSYMYS:

*”Kuinka organisaatioiden, tehtävien, palvelujen ja henkilöstön **koonti***

sekä

uuden kehittäminen valmistellaan niin, että muodostuva maakunta

parantaa Kainuun asukkaiden näkökulmasta palvelujen sujuvuutta ja

alueen elinvoimaa?”

>>>> esivalmisteluvaiheessa luodaan perustaa ja edellytyksiä

uuden Kainuun maakunnan

palvelujen sujuvuudelle ja elinvoimalle

PERUSTA UUDEN KAINUUN MAAKUNNAN VALMISTELULLE

- *Esivalmistelussa kartoitettu ja selvitetty voimavaroja ja mahdollisuuksia*

1) tuottaa uudistuksen väliaikaisen valmistelutoimielimen, valtion ja muiden sidosryhmien käyttöön riittävän yksityiskohtaiset **kuvaukset** uuteen maakuntaan siirtyvien **tehtävien nykytilanteesta**

2) varmistaa uudistuksen **osallistava suunnittelu** sekä mukana olevien organisaatioiden, sidosryhmien ja henkilöstön välinen **riittävä vuorovaikutus**

3) **asiakaspalvelutarpeet** ja **tehtävien tehokkuusvaateet** huomioiva **muutosprosessi**

Mittarit:

- - Toimenpide-esitysten **valmisteluaste** väliaikaishallintovaiheen pohjaksi
  - - Kohderyhmäpalaute **muutosviestinnästä**
  - - Palaute osallistamisen ja **vuorovaikutuksen** kattavuudesta
  - - Arvioinnit **muutosprosessin** ohjautumisesta
-

Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun organisaatio

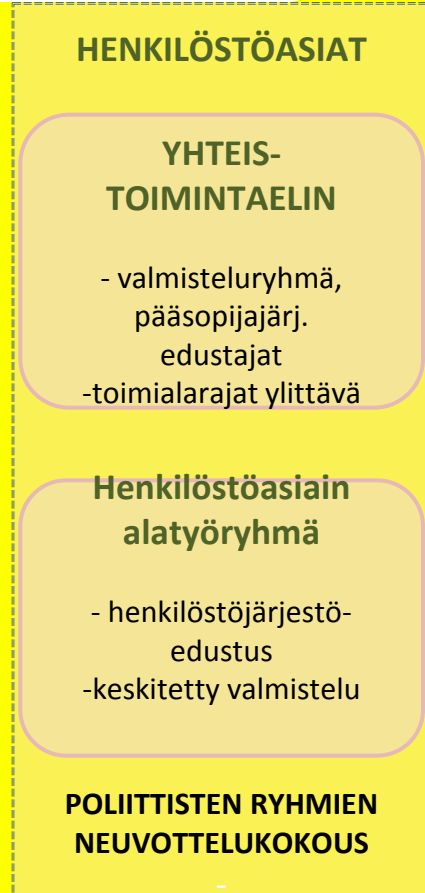
OHJAUSRYHMÄ (42 jäs.)
Valmistelun ja viestinnän ohjaus
(=Kainuun liitto, kunnat, Sote, Pela, ELY, TE-tsto, AVI, POP-ELY, poliittiset järjestöt, ammattijärjestöt)

VALMISTELURYHMÄ (10 jäs.)
Toimintojen yhteensovittaminen
(Kainuun liitto, kunnat, Sote, Pela, ELY, Te -tsto, AVI)

MUUTOSJOHTAJA

VIESTINTÄRYHMÄ

MUUTOSTIIMI
Valmistelun yhteensovitus
(=muutosjohtaja, työryhmien sihteeri, viestintäpäällikkö)

Loppuraportointi (ohjausryhmä 19.6.17)

-Sote- ja maakuntauudistuksen ohjausryhmä hyväksyi kokouksessaan 19.6.17 uudistuksen loppuraportit väliaikaishallintovaiheen jatkovalmistelun pohjaksi. Noin 130 -sivuinen **loppuraporttikoonnos** toimii tausta-aineistona < sisältää paljon yksityiskohtaista tausta- ja toimintatietoa, jakaantuu **yleisosuuteen ja toimialakohtaisiin raportteihin** työryhmärakenteen pohjalta

Työryhmittäin on lisäksi valmisteltu **raporttien** johtopäätös- ja yhteenveto-osuuksien pohjalta **tiivistelmät**.

Niissä esitetään tärkeimmät esivalmisteluvaiheesta johtuvat jatkovalmistelu- ja toimenpide-esitykset väliaikaishallintovaihetta varten.

Esivalmisteluseminaarin 6.6.17 perusteella on lisäksi laadittu **8-kohtainen Nostot -linjauskokonaisuus** väliaikaishallintovaiheen valmistelun lähtökohdiksi.

ESIVALMISTELUSEMINAARIN NOSTOT

Kainuu

- Kansalais- ja sidosryhmävaikuttamisen keskustelu- ja työskentelyareenana toimineelle **Muutosfoorumille** uusi toimintamalli sille raportoitujen kehittämisedotusten pohjalta (keskittyminen tiettyihin teemoihin, sähköisen palvelun ja etäyhteyksien hyödyntäminen) sekä Asukkaat sote- ja maakuntauudistuksen keskiöön -Kainuun pilotointiprojektiin osallistuminen 2017-2018
- **Strategisen ja markkinointiviestinnän** keskeinen rooli uuden maakuntakuvan muokkaamisessa sekä maakuntakonsernin eri yksiköiden toiminnan kehittämisessä. Osallisuuden rakentaminen yhdessä kuntatoimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa uuden maakunnan **osallisuusohjelman** valmistelun avulla.
- Väliaikaishallintovaiheessa jatkaa poliittinen ohjausryhmä, joka simuloi tulevaa maakuntavaltuustoa. VATEn pidettävä **yhteistoimintamenettelyjä** (mm. ohjausryhmälle työryhmävalmistelun lukuoikeus, ohjausryhmän kokousten tihentäminen, työryhmäkatsaukset ohjausryhmälle) **kehittämällä** huolta riittävästä yhteydenpidosta ohjausryhmän muodossa tapahtuvaan poliittiseen ohjaukseen.

ESIVALMISTELUSEMINAARIN NOSTOT

Kainuu

- VATE on valmistelupäätöksiä tekevä toimielin, joka ei tee poliittisia linjauksia. Keskeisiä uuden maakunnan valmisteluprosesseja ovat **maakuntaohjelmatyö, talouden ja toiminnan simulointi sekä JTS (=julkisen talouden suunnittelu) -neuvottelut.**
- Maakuntakonsernin organisaatorakenne** jatkovalmistellaan ja sitä voi kommentoida ohjausryhmän käsittelyä ja VATE-vaihetta varten.
- Keskeistä on aikaansaada **synergiaa esim. aluekehittämisen, alueidenkäytön ja maakuntakaavoituksen välille.**
- Keskusteltavia asioita ovat vielä maakuntakaavoituksen sijoittuminen organisaatiokaavion toimialakuvaukseen (osaksi kehittämis- ja suunnittelutoimintoa vai maan- ja vedenkäytön sekä liikenteen kokonaisuutta?), ympäristö- ja talousvesiasioiden sijoittuminen osaksi ympäristöterveydenhuollon ja työllisyys- ja elinkeinopalvelujen (TEP) kokonaisuutta, rakennerahastoasioiden yhteistyön tiivistäminen ja sijoittuminen TEP-kokonaisuuteen, **järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisen vaikutukset** sekä toiminnalliset yhteydet eri yksiköihin ja maakuntakonsernin toimielinrakenteen jäsentäminen

- **Liikenne- ja joukkoliikennetehtävien** keskitetyn hoidon mahdollisesta purkaantumisesta aiheutuvat vaikutukset maakunnalliseen ko. tehtävien järjestämiseen ja resursointiin.
  - Aktiivisuus ennakoivaan selvittämiseen **ylimaakunnallisen yhteistyön** avulla eri toimialojen tulevaa tehtävien järjestämistä ajatellen.
  - Yhtiöittämisen edistäminen mahdollisen asiantuntijan lisäresursoinnin avulla niin, että **sote-valinnanvapauspilotin ja tukipalvelujen järjestämisen** kannalta välttämättömät yhtiöittämisratkaisut saadaan nopeasti tehdyiksi ja yhtiöiden toiminta tehokkaasti käyntiin.
-

Tilannekatsaus: toiminta ja rahoitus

Kainuu

-Esivalmistelun (1.9.16-30.6.17) asiantuntijatukeen on saatu 27.3.17 VM:ltä avustusta 30.999 euroa. Ajalle 1.10.-31.12.17 väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) rahoitus on 310.116 euroa ja alueellisten ICT-tukitoimien rahoitus 72.431 euroa eli kokonaisrahoitus 382.547 euroa (VM:n ps:t 4.5.17). Maakuntakohtaista ICT-valmistelun tukea on saatu myöntöpäätöksellä 29.5.17 yht. 124.470 euroa. VM on 5.7.17 myöntänyt avustusta yleisiin perustamistehtäviin 248.940 euroa ajalle 1.7.-30.9.17. Samalle ajalle on haettu ICT-valmistelutukea 140.000 euroa. Ilman eri hakua saataneen ajalle 1.10-31.12.17 vielä valtionavustusta (yleinen 248.940 eur ja ICT 133.606 eur). Kaikki valtionavustukset yht. vuoden 2017 loppuun mennessä arviolta noin 1,3 milj. euroa.

-VATE on aloittanut kokoustyöskentelynsä 26.6.17. Uusien valmistelutyöryhmien kokoonpano on vahvistettu ja henkilöstörekrytoinnit vastuuvalmistelijoiden hankkimiseksi ovat vireillä.

-Työryhmä 1 esittänyt, että noin 200 hlöä käsittävä tuleva maakuntavirasto voitaisiin sijoittaa Ely-keskuksen käytössä nykyisin olevaan toimitilakokonaisuuteen. Ohjausryhmän päätöksen 3.4. 17 perusteella Tr 1 jatkanut selvittelyä soten ja liiton kanssa. Tavoitteena, että toimitilat valmistuisivat saneerattuina maakuntaviraston käyttöön vuonna 2019.

Resurssitarvearvio väliaikaishallintovaiheen valmistelun tukemiseksi:

Kainuu

1) Valmisteluorganisaation oman työajan käyttö:

- Väliaikaishallintovaiheessa valmistelutoimielimessä mukana olevilla organisaatioilla on lakisääteinen velvollisuus virka-avun antamiseen, mikä vaikuttaa resursointitarpeeseen.
- Väliaikaishallintovaiheen valmistelijoiden oman työajan käytön osuus uudistukseen on pystyttävä rajaamaan, jotta työnantajaorganisaation toimivuus säilyy maakuntauudistuksen valmistelun ajan.
- Työajan käytön lisääminen uudistuksen valmisteluun edellyttää ao. henkilöstön työnantajaorganisaation suostumusta järjestelyyn.
- Väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) valmistelu- ja toimeenpanotehtävät (VATEN kehittämis- ja kokoustilaisuudet, työpajat, työmenekki vaihtelee tarpeen ja olosuhteiden mukaan)
- Nykyiset työryhmät 1- 5 ja niiden alatyöryhmät uudelleenorganisoidaan VATEN alaisuudessa toimiviksi työryhmiksi, joihin soveltuvin osin nimetään asiantuntijoina toimivia toimihenkilöitä ja rekrytoidaan vastuuvalmistelijat. Lisäksi työryhmiin kohdennetaan valmistelussa mukana olevista organisaatioista lain edellyttämää virka-apua ml. sihteerit.
- Ammattiviestijöistä koostuva viestintäryhmä toimii nykykokoonpanolla. Kolmen viestintäryhmän jäsenen työajasta kohdennetaan kultakin yksi työpäivä viikossa väliaikaishallinnon perusviestintään 1.7.17 alkaen

Resurssitarvearvio väliaikaishallintovaiheen valmistelun tukemiseksi:

Kainuu

2) Rekrytoinnit:

- Rekrytoinnit toteutetaan valmistellun rekrytointiohjeen perusteella. Resursoinnit on toteutettava ensisijaisesti sisäisinä rekrytointeina ja olevaa asiantuntemusta hyödyntäen. Toissijaisesti tulee kyseeseen ulkoinen rekrytointi.

a) Kokoaikaiset rekrytoinnit

- Valmistelujohtaja: Valmistelujohtaja toimeenpanee sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua valmisteluryhmän ohjauksessa, toimii maakunnan väliaikaisen valmistelutoimielimen esittelijänä, toimii väliaikaishallinnon palveluksessa olevan valmistelu- ja tukihenkilöstön esimiehenä, vastaa väliaikaishallinnon tehtävien toteuttamisen edellyttämistä yhteyksistä valtakunnallisiin ja alueellisiin valmisteluelimiin.

- Valmisteluassistentti: VATEn ja ohjausryhmän sihteeri, päätöksenteon valmistelun ja toimeenpanon tukeminen, viestinnän valmistelu, työryhmävalmistelun tuki, VATEn asianhallinnan toteuttaminen, toimii myös ohjausryhmän sihteerinä

- Viestintäassistentti: maakuntavaalikampanjan ajaksi väliaikaishallintoon viestinnän tueksi. Osaamisprofiilina videotuotanto, valokuvaus ja graafinen suunnittelu. Työpanosta käytetään muuhunkin kuin vaalikampanjan tukemiseen.

Resurssitarvearvio väliaikaishallintovaiheen valmistelun tukemiseksi:

Kainuu

- Lakimies:** asiantuntijatuki oikeudellisiin kysymyksiin (konsernirakenne, yhtiöittäminen, johtosäännöt, sopimukset, hankinnat ja hankintamenettelyt, toimitilat, tietohallinto, henkilöstöhallinto), toimii vastuuvalmistelijana hallintotyöryhmässä (ml. asiakirjahallinto).
- Taloussuunnittelija:** taloushallinnon organisoinnin valmistelu ml. maakuntahallinnon talouden henkilöstömäärän selvittely ja tehtävät, talousarvioprosessin jäsentäminen ja aikataulutus (yleiskatteellinen ja erillisrahoitus, liittyy simulaatioon), talouden simulaatioon valmistautuminen, avaavan taseen ja kirjanpidon aloittamiseen valmistautuminen jne
- **Henkilöstösuunnittelija:** henkilöstön yksityiskohtaisen siirtosuunnitelman valmistelu yhteistyössä henkilöstötyöryhmän ja yhteistoimintaelimen kanssa, toimii vastuuvalmistelijana henkilöstötyöryhmässä
- **ICT-suunnittelija (2 kpl):** tietoteknisen sopimuskokonaisuuden selvittely, organisoitumisen ja tehtävien suunnittelu, tietojärjestelmiin tarvittavat muutokset, valtionavustuspäätöksen jälkeen tarvittaneen vielä 2 ICT-suunnittelijaa lisää ja/tai asiantuntijapalvelun ostomahdollisuutta, ICT-suunnittelijat toimivat tietohallintotyöryhmässä
- Liikennesuunnittelija:** vastaa seuraavien osa-alueiden suunnittelusta ja organisoii alaan liittyvää tiedontuotantoa: liikennejärjestelmän toimivuus; tie- ja liikenneolot; maakunnan toimintoihin liittyvien kuljetusten ja liikenteen suunnittelu, liikenneturvallisuus; alueellinen tienpito (määrärahojen allokointi); maankäytön yhteistyö, valtakunnalliseen liikennejärjestelmä- ja liikennepoliittiseen suunnitteluun osallistuminen

Resurssitarvearvio väliaikaishallintovaiheen valmistelun tukemiseksi:

Kainuu

b) Osa-aikaiset rekrytoinnit

- Eri toimialojen työryhmävalmistelun kokonaisvaltaisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista vastaavat VATE:lle seuraavat osa-aikaiset rekrytoitavat vastuuvalmistelijat:

> Kehittämis- ja suunnittelutoiminto: maakuntakonsernin kehittämis- ja suunnittelutoimintojen valmistelu, 50 %:n työpanos

> ICT-toimintojen suunnittelu: 50 %:n työpanos

> Työ- ja elinkeinopalvelut: 50 %:n työpanos

> Elintarviketuotannon palvelut: 50 %:n työpanos

> Maa-, vesi- ja liikennepalvelut: 50 %:n työpanos

- Soten toimialueelle varataan ostopalveluna resurssia kolmea osa-aikaista (50 %) vastuuvalmistelijaa varten, tehtävät liittyvät soten järjestämistehtävän, tuottamisen ja organisoinnin valmisteluun
- Osa-aikaisia vastuuvalmistelijoina haetaan sisäisesti asiantuntijaostopalveluna valmistelussa mukana olevista organisaatioista.

Resurssitarvearvio väliaikaishallintovaiheen valmistelun tukemiseksi:

Kainuu

Rahoitus

-arvio esivalmisteluun, väliaikaishallintoon ja ICT:n valmisteluun yhteensä saatavista valtionavustuksista ajanjaksolla 1.9.2016-31.12.2017 noin 1,3 milj. euroa

-arvio vuodelle 2018 tarvittavista valtionavustuksista sote- ja maakuntauudistuksen osuudelle 2.841.000 euroa ja **ICT-valmisteluun 617.500 euroa eli yht. 3.458.500 euroa**

-arvio vuoden 2019 valtionavustustarpeeksi on vuoden 2018 taso + 20 % eli **691.700 euroa = yht. 4.150.200 euroa** (valmistelun pidentyminen ja konkretisoituminen sekä takaraja tiivistää valmistelua ja edellyttää täysimääräisen henkilöstö- ja muun resurssin käyttöönottoa)

Kainuun sote- ja maakuntaudistuksen väliaikaishallinnon (=jatkuva esivalmistelu) organisaatio

Kainuu

POLIITTINEN OHJAUSRYHMÄ

Valmistelun ja viestinnän ohjaus

VÄLIAIKAINEN VALMISTELUTOIMIELIN

(Kainuun liitto, kunnat, Sote, Pela, ELY, TE –tsto, ohjr. pjisto, hlöstöjärj.)

**HENKILÖSTÖ-
ASIAI**

**VA. YHTEIS-
TOIMINTA-
ELIN**

VALMISTELUJOHTAJA

VIESTINTÄRYHMÄ

Vastuuvalmistelijat

VÄLIAIKAISHALLINNON TYÖRYHMÄT

Toimialakohtainen valmistelu

TR 1

Hallinto-
työryhmä

TR 2

Talous-
työryhmä

TR 3

Toimitila-
työryhmä

TR 4

Henkilöstö-
työryhmä

TR 5

Tietohallinto-
työryhmä

TR 6

Kehittämis- ja
suunnittelu-
työryhmä

TR 7

Soten
järjestämis-
työryhmä
(sis. Soten
organisointi)

TR 8

Soten
tuottamistyö-
ryhmä (sis.
Valinnanvapa-
uspilotointi)

TR 9

Varautumisen
työryhmä

TR 10

Työvoima- ja
elinkeinopal-
velutyöryhmä

TR 11

Maataloustuo-
-tannon,
maaseudun
kehittämisen
ja ympth:n
työryhmä

TR 12

Maan- ja
vedenkäytön
sekä
liikenteen
työryhmä

KAINUUN MAAKUNTAKONSERNI

Ohjausryhmä
19.6.2017/luonnos

2019 -

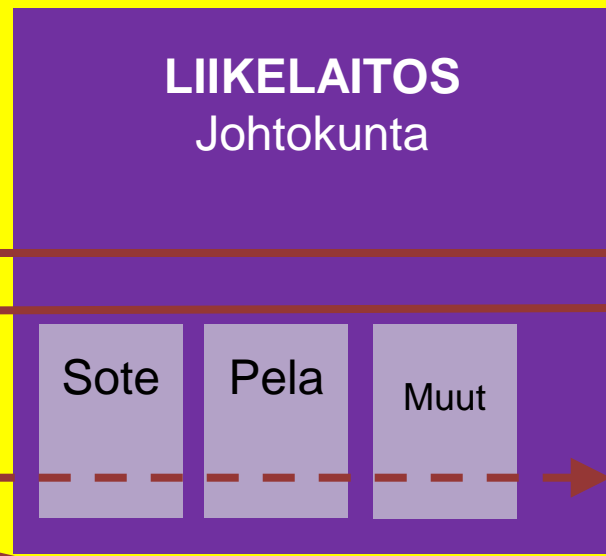
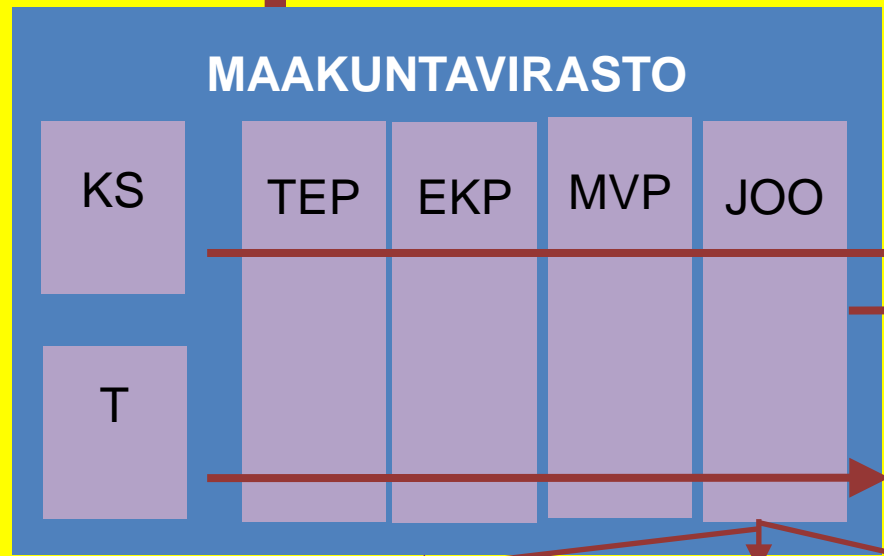
VALTUUSTO
59 jäsentä

HALLITUS

Sote-lautakunta
Muut
ltk:t/jaostot

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Valinnanvapaus
Kilpailuvelvoite

Kainuun talous-, henkilöstö- ja tietohallinto Oy

Kainuun ruokahuolto-, siivous- ja kiinteistöpalvelu Oy

Muut

Kainuun sotekeskus Oy

Kainuun meren työterveys- huolto Oy

Kainuun kasvu- palvelu Oy

VALTAKUNNALLISET PALVELUKESKUKSET

- Vimana Oy (ICT)
- Hetli Oy (tahe- palvelukeskus) Oy
- Maakuntien Tilakeskus Oy (toimitilat)

Muut yhtiöt

Taustaa:

- Esivalmistelun aikana Kainuun sote- ja maakuntauudistuksen viestintää on suunnitellut ja toteuttanut valmisteluryhmän alaisuudessa toimiva viestintäryhmä, joka koostuu pääosin eri organisaatioiden ammattiviestijöistä. Puheenjohtajana on toiminut Kainuun soten ja liiton yhteinen viestintäpäällikkö ja sihteerinä liiton verkkotiedottaja.
  - Viestintäryhmään kuuluvat myös henkilöstöjärjestöjen edustajat ja Kajaanin kaupungin viestintäsihteerin sekä valmistelutoimielimen edustus. Laajennetun viestintäryhmän kokoukseen kutsutaan edustajat kaikista kunnista.
  - Ryhmä valmistelee viestintään liittyviä esityksiä valmistelutoimielimelle ja toteuttaa muutosviestintää käytännössä myös jatkuvan esivalmistelun ja väliaikaishallinnon aikana.
-

Viestinnän organisointi:

-Viestintäryhmän esityksestä kolmen viestintäryhmän jäsenen (Arja Korhonen Kainuun liitto, Ilona Mäki-Maukola ELY/TE, Eeva Mäntymäki Kainuun sote) työajasta kohdennetaan kultakin yksi työpäivä viikossa perusviestintään uuden valmisteluvaiheen käynnistymisestä lukien.

-Ratkaisu antaa valmistelun käyttöön laaja-alaisen viestinnän osaamisen. Samalla voidaan taata se, että ulkoinen ja sisäinen viestintä kulkevat käsi kädessä, ja myös esimerkiksi uuden sairaalan/uuden soten viestintä on integroitu kokonaisuuteen. Ratkaisu on myös kaikkien organisaatioiden resurssien käytön kannalta reilu ja tasapuolinen.

-Viestintäryhmä on esittänyt, että maakuntavaalikampanjan ajaksi rekrytoidaan viestinnän tueksi viestintäassistentti. Hänen osaamisprofiilinsa täydentää nykyisten viestinnän ammattilaisten osaamisprofiilia (erityisosaamisalueina videotuotanto, valokuvaus ja graafinen suunnittelu) ja vähentää tarvetta ostaa viestinnän toteutusta mainostoimistoilta, resurssin käyttö muuhunkin kuin vaalikampanjoinnin tueksi.